

Cuprins

Prefață	XVII
Capitolul I. Introducere	1
Secțiunea 1. Câteva considerații istorice	4
§1. Istoria protocolului în lume	4
§2. Istoria protocolului românesc	15
Secțiunea a 2-a. Definirea conceptelor de protocol, precădere, respectiv etichetă	28
Secțiunea a 3-a. Definirea conceptului de ceremonial	34
Secțiunea a 4-a. Definirea conceptelor de curtoazie, politețe și de bune maniere	36
Secțiunea a 5-a. Protocol și diplomatie	38
Secțiunea a 6-a. Rolul social al protocolului	42
Secțiunea a 7-a. Adaptarea regulilor clasice de protocol la contextul actual	43
Capitolul II. Comunicarea	45
Secțiunea 1. Adresarea către o altă persoană	47
Secțiunea a 2-a. Titlurile diplomatice	51
Secțiunea a 3-a. Salutul	53
Secțiunea a 4-a. Prezentarea unei persoane	58
Secțiunea a 5-a. Schimbul de cărți de vizită	61
Secțiunea a 6-a. Convorbirea telefonică	64
Secțiunea a 7-a. Eticheta în corespondență	65
Secțiunea a 8-a. Corespondența diplomatică	68
Secțiunea a 9-a. Corespondența de afaceri	71

Secțiunea a 10-a. Reguli generale privind corespondența	72
Secțiunea a 11-a. Corespondența pentru ocazii speciale	73
Capitolul III. Evenimentele sociale	75
Secțiunea 1. Categoriile de evenimente sociale	77
§1. Recepția	78
§2. Cocktailul	80
§3. Vin d'honneur	80
§4. Dejunul și dineul	81
§5. Mic dejunul de lucru	81
Secțiunea a 2-a. Evenimentele informale	83
Secțiunea a 3-a. Evenimentele formale	84
§1. Protocolul conferințelor și al altor reuniuni interne sau internaționale	84
§2. Primirea	86
§3. Așezarea la masă	87
3.1. Reguli generale	87
3.2. Maniera franceză	91
3.3. Maniera engleză	93
3.4. Masa rotundă	94
3.5. Alte modalități de așezare la masă	97
§4. Așezarea la un prezidiu	100
§5. Amplasarea pentru o conferință	101
§6. Reguli privind amplasarea în mașină, urcarea pe puntea unui vas sau a unui avion	103
§7. Alte reguli de etichetă	104
Secțiunea a 4-a. Etapele de organizare și modul de desfășurare a evenimentelor sociale	106
Secțiunea a 5-a. Invitația	112
§1. Pe cine invităm	113
§2. Cum redactăm invitația	115

§3. Când o expediem	122
Secțiunea a 6-a. Tratarea invitațiilor	123
§1. Reguli generale	123
1.1. Ordinea protocolară – precăderea	123
1.1.1. Considerente generale	123
1.1.2. Egalitatea statelor	124
1.1.3. Principiul ierarhiei	125
1.1.4. Precăderea nu se delegă	126
1.1.5. Vârsta și vechimea	127
1.1.6. Invitații străini	127
1.1.7. Alte reguli	128
1.1.8. Ordinea alfabetică	128
1.2. Ordinea locurilor	128
§2. Reguli pentru invitatul de onoare	130
§3. Reguli pentru ambasadori	131
§4. Reguli pentru înalți demnitari	132
§5. Reguli pentru un personaj regal	132
5.1. Reguli ale etichetei în prezența Familiei Regale a României	133
Secțiunea a 7-a. Facilitarea participării invitațiilor	136
Secțiunea a 8-a. Reguli pentru invitați	137
Secțiunea a 9-a. Reguli pentru interpreți	139
Secțiunea a 10-a. Discursurile	143
§1. Alocuțiunea	144
§2. Toastul	146
§3. Ordinea luărilor de cuvânt	147
§4. Intervențiile maestrului de ceremonii	150
§5. Limba în care se susține alocuțiunea	152
§6. Contextele în care se ia cuvântul în public	152
Secțiunea a 11-a. Ținuta	154
§1. Reguli generale pentru ținuta feminină	159

§2. Reguli generale pentru ținuta masculină	161
§3. Ținutele semi-formale și cele formale	165
Secțiunea a 12-a. Reguli sociale	169
§1. Reguli privind trimiterea invitațiilor și răspunsul la acestea	169
§2. Contactul personal	170
§3. Înțelegerea locală a timpului social	171
§4. Conversația informală	171
§5. Cadourile	174
§6. Cum mâncăm și cum bem	177
6.1. Reguli generale de etichetă	178
6.2. Aranjarea mesei	180
6.3. Reguli generale referitoare la mâncare	182
6.4. Reguli generale referitoare la băuturi	185
6.5. Alegerea meniului și prezentarea acestuia	187
6.6. Servirea	188
§7. Fumatul	189
§8. Diferențele de tratament în funcție de sex	190
Capitolul IV. Uzanțe de protocol diplomatic și ceremonial	191
Secțiunea 1. Primirea șefilor de misiune	193
Secțiunea a 2-a. Vizitele protocolare ale șefilor de misiune la sosirea la post	193
Secțiunea a 3-a. Ceremonia prezentării scrisorilor de acreditare	194
Secțiunea a 4-a. Ordinea de precădere a șefilor de misiune	196
Secțiunea a 5-a. Absența șefului de misiune	196
Secțiunea a 6-a. Plecarea definitivă din România a șefilor de misiune	197
Secțiunea a 7-a. Obligațiile protocolare ale soțiilor șefilor de misiune	198
Secțiunea a 8-a. Prezentarea scrisorilor de cabinet de către însărcinații cu afaceri titulari la ministrul afacerilor externe	198
Secțiunea a 9-a. Prezentarea colaboratorilor șefului de misiune	198

Secțiunea a 10-a. Decanul Corpului Diplomatic	199
Capitolul V. Vizitele în străinătate cu caracter oficial, la nivel de demnitar	201
Secțiunea 1. Reguli generale	203
Secțiunea a 2-a. Particularitățile de ceremonial ale vizitelor, în funcție de rangul acestora	207
§1. Vizita de stat	207
§2. Vizita oficială	210
§3. Vizita de lucru	211
§4. Vizita privată	212
§5. Vizite ale altor demnitari	213
Secțiunea a 3-a. Pregătirea vizitelor cu caracter oficial ale demnitarilor români în străinătate	215
Secțiunea a 4-a. Asigurarea măsurilor de protecție	215
Secțiunea a 5-a. Organizarea vizitelor reprezentanților administrației locale și ai companiilor	216
Capitolul VI. Protocolul utilizării însemnelor de stat și al sistemului de decorații	219
Secțiunea 1. Istoria drapelului României	221
Secțiunea a 2-a. Modalități și împrejurări în care se arborează drapelul de stat	223
Secțiunea a 3-a. Istoria și descrierea stemei României	226
Secțiunea a 4-a. Imnul național – „Deșteaptă-te, române!”	236
Secțiunea a 5-a. Cum a apărut și a evoluat sistemul național de decorații	238
§1. Încercarea de instituire a unor decorații românești sub domnia lui Alexandru Ioan Cuza (1859-1866)	239
§2. Crearea sistemului de decorații al României sub domnia regelui Carol I (1872-1914)	241
§3. Decorațiile de război românești în timpul Primului Război Mondial	244

§4. Evoluția sistemului de decorații al României în perioada interbelică	245
§5. Decorațiile de război românești în timpul celui de-al Doilea Război Mondial	249
§6. Decorațiile de tip sovietic ale Republicii Populare Române. Decorațiile Republicii Socialiste România	251
Secțiunea a 6-a. Sistemul actual de decorații din România și aspectele protocolare ale acestuia	256
Capitolul VII. Privilegii și imunități diplomatice	261
Secțiunea 1. Argumentarea imunităților diplomatice	263
Secțiunea a 2-a. Privilegii și imunități	264
§1. Inviolabilitatea	264
§2. Imunitatea de jurisdicție	267
2.1. Jurisdicția penală	267
2.2. Jurisdicția civilă	270
§3. Privilegii fiscale și vamale	271
Capitolul VIII. Organizarea și atribuțiile direcțiilor de protocol din instituții publice sau companii	273
Secțiunea 1. Activități specifice direcțiilor de protocol	279
Secțiunea a 2-a. Reguli pentru persoanele însărcinate cu protocolul	281
Secțiunea a 3-a. Relațiile cu presa	283
Capitolul IX. Reguli specifice de protocol în diverse țări ale lumii	285
Capitolul X. Reguli specifice de etichetă în diverse țări ale lumii	293
Secțiunea 1. Europa	296
§1. Austria	296
§2. Belgia	299
§3. Danemarca	303
§4. Elveția	306
§5. Finlanda	310
§6. Franța	312

§7. Germania	318
§8. Grecia	323
§9. Irlanda	326
§10. Italia	329
§11. Luxemburg	334
§12. Marea Britanie	337
§13. Norvegia	342
§14. Portugalia	345
§15. Rusia	348
§16. Spania	352
§17. Suedia	355
§18. Turcia	359
§19. Țările de Jos	362
Secțiunea a 2-a. America de Nord	367
§1. Canada	367
§2. Mexic	372
§3. SUA	376
Secțiunea a 3-a. America Latină	384
§1. Argentina	384
§2. Bolivia	388
§3. Brazilia	391
§4. Chile	395
§5. Columbia	399
§6. Ecuador	403
§7. Paraguay	406
§8. Uruguay	409
§9. Venezuela	412
Secțiunea a 4-a. Asia	415
§1. China	415
§2. Coreea de Sud	422

§3. Filipine	427
§4. Hong Kong	431
§5. India	436
§6. Indonezia	440
§7. Japonia	445
§8. Malaezia	450
§9. Singapore	454
§10. Taiwan	458
§11. Thailanda	462
§12. Vietnam	467
Secțiunea a 5-a. Australia și Oceania	471
§1. Australia	471
Postfață	475
Bibliografie	479
Anexe	485